

mulus haud infœlix simia Vergilius, astrorum expertem ab agrorum cultura arceant colonũ. Medicus, saltem non indoctus, citra huius adminiculi (tamen si ipsa sibi professio est, ac proinde inter maiores reputata disciplina Medicina) cõsummatum esse, suoq; probè defungi munere nequit. Geometre, Alcumiste, Agricola, Fabri lignarij, Latomi, bellicorũ opifices tormentorũ, unà cum pluribus alijs artificibus, mentiar si cœlesti hac disciplina nō opus habet, q̃s certissimæ artis pudere me hercules neutiq; potest. Quid multa? extra omnem laudandĩ aleam longe posita disciplina, sui contemptũ non raro in ijs etiã uindicat, qui uidentur sibi uel insigniter docti. Et ut nullam aliam reb. mortalium adferret cõmoditatem, tamen uel hoc saltem nomine commendatissimam omnibus oportuit esse, quod stupenda dei opera, & opificium illud diuinum, in cœlestibus syderum motibus ac firmamento, (quibus opt. max. Conditoris, tum prudentia, tum potentia perspicit) ostendit atq; coarguit: prout Psalmo unde uigesimo David inquit. Cœli enarrant gloriã dei, & opera manuum eius annunciat firmamentum. Quid quod nullam disciplinarum omnium reperire est, qua principũ, regumq; potentissimorum animi, si quando sunt curarum & negotiorum molib. oppressi, p̃erinde refocillentur reficianturq;, atq; huius scientiæ solatio. Cœlestium si quidem meditatione rerum, in spongiã subinde cadunt, ac traduntur obliuioni, quæ regium animum uel arrodere, uel exedere facile possent. Constat uero eam non exiguis initijs, sed à maximis uiris originem duxisse. Quando quidem Hæbraeorum & Chaldeorum inuentum esse perhibetur: hi namq; primi, quib; in usum uertere, atq; artis fructum decerpere datum fuit, adeoq; diuinitus, q̃d in summa illis semper ueneratione sit habita, memoriæ proditum legimus. Nam à primordio statim orbis (ut Iosephus probatissimus autor, Iudaicarum antiquitatum libro primo, quarto capite scribit) Pueri Seth primi hominis Adæ filij, huius scientiæ autores extiterunt, & scribit hisce quidem uerbis. Disciplinam (inquit) rerũ cœlestium primitus inuenerunt, qui ne dilaberentur, quæ ab eis reperta fuerant, ne uel ante, quàm uenirent ad cognitionem deperirent, quum prædixisset Adam rerum omnium futurum interitum, duas columnas fecerunt, ex quibus una ex lateribus constructa erat, altera ex lapidibus: ut si lateritia ab imbris exterminaret, lapidea permanens integra, scripta legentibus præberet. Item capitulo octauo testatur idem Iosephus, artem astrorum ab Hæbraeis, & Chaldeorum gente, primum repperitam. Namq; (inquit) quum essent uiri religiosi, & eis pabula ad maius tempus existerent præparata, tot annorum circulis ritè uiuebant, deinde propter uirtutes, quas iugiter perscrutabantur, id est Astrologiam & Geometriam, deus eis amplius uiuendi spacium elargitus est. Deinde capitibus. 15. & 16. eiusdem libri euidenter ostenditur, Abrahamum hanc syderum disciplinã, una cum numerorum scientia, à Chaldæa in Aegyptum primo pertulisse, atq; Aegyptios docuisse utramq;. Nam alterius sic, Altera poscit opem res, & coniurat amicè, ut Horatius ait. Ex quibus iam ligdo constat, hanc inter omnes liberalium artium disciplinas, primam omnium inuentam, ac proinde uti merito nobilissimam, ita uel suo iure antiquissimam & esse & reputari debere. Priorem itidem literarum elementis (id quod antea ex Iosepho ostendimus) in usu ueteribus fuisse nemo negauerit, quando liberi Seth ob repperitos astrorum canones, scribendi artem literis excogitarunt, ne uidelicet longa obseruatione comperta, & in præceptiones laboriosè redacta, temporum iniuria interciderent, atq; obliterarentur. Ea res me quidem permouit, Serenissime Cæsar, addiditq; animum, hocce operis Celsitudinĩ